

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پست:

دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۹۴،۱۰۲۰۲۹
تاریخ ثبت:	۱۳۹۴/۴/۳۱
کد پرونده:	
ساعت ورود:	

حضرت آیت الله احمد جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان

در اجرای اصل نود و چهارم (۹۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی که به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود و در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۴/۴/۲۴ مجلس با اصلاحاتی به تصویب رسیده است، به پیوست ارسال می گردد.

کد
علی لاریجانی

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

**لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به تشریفات (پروتکل) الحاقی
به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده راجع به
سند حمل الکترونیکی**

ماده واحده- به دولت جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می‌شود به تشریفات (پروتکل) الحاقی مورخ ۱۳۸۶/۱۲/۱ به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی جاده‌ای کالا راجع به سند حمل الکترونیکی به شرح پیوست ملحق گردد و اسناد الحاق را نزد امین اسناد کنوانسیون مذکور تودیع نماید. تعیین و تغییر دستگاه اجرائی طرف عضویت برعهده دولت است.

تبصره ۱- در اجرای ماده (۱۲) تشریفات (پروتکل)، جمهوری اسلامی ایران خود را ملتزم به رعایت ترتیبات موضوع ماده (۱۱) آن درمورد ارجاع اختلاف به دیوان بین‌المللی دادگستری نمی‌داند. ارجاع اختلاف به مرجع اخیر صرفاً در صورت رضایت کلیه طرفهای اختلاف و با رعایت قوانین و مقررات مربوط و اصل یکصد و سی و نهم (۱۳۹) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ممکن می‌باشد. مراتب فوق باید هنگام تودیع اسناد الحاق رسماً به امین اسناد اعلام شود.

تبصره ۲- کلیه اصلاحیه‌های آتی موضوع ماده (۱۳) تشریفات (پروتکل) باید طبق اصول هفتاد و هفتم (۷۷) و یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب گردد.

بسم الله الرحمن الرحيم

**تشریفات (پروتکل) الحاقی به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی
کالا از طریق جاده راجع به سند حمل الکترونیکی**

طرفهای این تشریفات (پروتکل)؛

که طرف کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده مورخ ۱۹ مه ۱۹۵۶ (۱۳۳۵/۲/۲۹) در ژنو هستند؛

با تمایل به تکمیل کنوانسیون به منظور تسهیل انتخاب صدور سند حمل به وسیله روشهای معمول برای ثبت و تبادل الکترونیکی اطلاعات؛

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پست:

به شرح زیر موافقت نموده‌اند:

ماده ۱- تعاریف

از نظر این تشریفات (پروتکل)

«کنوانسیون»، به کنوانسیون قرارداد حمل و نقل بین‌المللی کالا از طریق جاده

اطلاق می‌شود.

«پیام الکترونیکی»، به اطلاعات تولید، ارسال، دریافت یا نگهداری شده توسط وسایل الکترونیکی، دیداری یا رقومی (دیجیتال) یا وسایل مشابه اطلاق می‌شود به نحوی که اطلاعات مخابره شده برای ارجاع بعدی به گونه‌ای مفید، در دسترس باشد.

«سند حمل الکترونیکی» به سند حملی اطلاق می‌شود که به وسیله مخابره الکترونیکی توسط حمل‌کننده، فرستنده یا هر شخص دیگر ذی‌نفع در اجرای قرارداد حمل که کنوانسیون در مورد آن اعمال می‌شود، صادر گردد و شامل مشخصاتی است که به طور منطقی با پیام الکترونیکی مرتبط و همزمان یا متعاقب صدور آن به طریق انضمام یا به گونه دیگری به آن وابسته بوده و بدین ترتیب جزئی از سند حمل الکترونیکی محسوب شود.

«امضاء الکترونیکی»، به اطلاعاتی به شکل الکترونیکی اطلاق می‌شود که منضم یا به‌طور منطقی مرتبط با سایر اطلاعات الکترونیکی است و در حکم روش تصدیق می‌باشد.

ماده ۲- دامنه و اثر سند حمل الکترونیکی

۱- با رعایت مفاد این تشریفات (پروتکل)، سند حمل موضوع کنوانسیون و نیز هرگونه تقاضا، دستور، درخواست، قید تحدید تعهد یا پیامهای دیگر که با اجرای قرارداد حمل که کنوانسیون در مورد آن اعمال می‌شود، مرتبط باشد، می‌تواند از طریق پیام الکترونیکی انجام پذیرد.

۲- سند حمل الکترونیکی که با مفاد این تشریفات (پروتکل) منطبق باشد، معادل سند حمل موضوع کنوانسیون می‌باشد و از این رو دارای همان ارزش اثباتی و اثراتی است که سند حمل متضمن آن است.

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

ماده ۳- تصدیق سند حمل الکترونیکی

۱- طرفین قرارداد حمل، سند حمل الکترونیکی را به واسطه امضاء معتبر الکترونیکی که مبین ارتباط آن با سند حمل الکترونیکی است تصدیق می نمایند. فرض بر این است که امضاء به روش الکترونیکی معتبر است، مگر در صورت اثبات خلاف آن، به شرطی که امضاء الکترونیکی:

الف- صرفاً مربوط به امضاء کننده باشد؛

ب- تشخیص امضاء کننده را میسر سازد؛

پ- با استفاده از وسایلی ایجاد شده باشد که صرفاً در اختیار امضاء کننده

است؛ و

ت- به اطلاعات مرتبط با امضاء به نحوی وابسته باشد که هرگونه تغییر بعدی در آن اطلاعات قابل تشخیص باشد.

۲- سند حمل الکترونیکی می تواند با هر روش تصدیق الکترونیکی دیگر که به موجب قانون کشور محل صدور سند حمل الکترونیکی مجاز شناخته شده است نیز تصدیق گردد.

۳- مشخصات مندرج در سند حمل الکترونیکی باید در دسترس هر شخصی که نسبت به آن ذی حق است، قرار داشته باشد.

ماده ۴- شرایط تحقق سند حمل الکترونیکی

۱- سند حمل الکترونیکی باید حاوی همان مشخصاتی باشد که سند حمل موضوع کنوانسیون متضمن آن است.

۲- رویه استفاده شده برای صدور سند حمل الکترونیکی باید بر تمامیت مشخصات مندرج در آن، از بدو تنظیم آن به شکل نهائی باشد. تمامیت وقتی مصداق دارد که مشخصات، صرف نظر از هرگونه اضافات یا تغییراتی که در جریان عادی مخابره، نگهداری و ابراز روی می دهد، کامل و بدون تغییر مانده باشد.

۳- مشخصات مندرج در سند حمل الکترونیکی می تواند در مواردی که در کنوانسیون مجاز شناخته شده است، تصحیح یا تکمیل گردد.

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

روش استفاده شده برای تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی باید امکان بازیابی چنین مواردی از تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی و حفظ مشخصات اولیه مندرج در آن را فراهم سازد.

ماده ۵- به کارگیری سند حمل الکترونیکی

۱- اشخاصی که در اجرای قرارداد حمل ذی نفع هستند، باید در مورد روشها و به کارگیری آنها به منظور انطباق با الزامات این تشریفات (پروتکل) و کنوانسیون، به ویژه در موارد زیر توافق نمایند:

الف- روش صدور و تحویل سند حمل الکترونیکی به شخص ذی حق؛

ب- اطمینان نسبت به حفظ تمامیت سند حمل الکترونیکی؛

پ- طریقی که شخصی که به موجب سند حمل الکترونیکی ذی حق شده است، بتواند برخوردار از این حق را نشان دهد؛

ت- طریقی تأیید تحویل محموله به گیرنده؛

ث- روشهای تکمیل یا تصحیح سند حمل الکترونیکی؛ و

ج- روش جایگزین نمودن احتمالی سند حمل الکترونیکی با سند حملی که به روشهای دیگر صادر شده است.

۲- تشریفات موضوع بند (۱) باید در سند حمل الکترونیکی مورد اشاره قرار گیرند و باید به آسانی قابل اثبات باشند.

ماده ۶- مدارک مکمل سند حمل الکترونیکی

۱- حمل کننده باید به درخواست فرستنده، رسیدی بابت کالا و تمامی اطلاعات لازم برای تشخیص محموله و دسترسی به سند حمل الکترونیکی موضوع این تشریفات (پروتکل) به وی تسلیم نماید.

۲- مدارک موضوع جزء (ز) بند (۲) ماده (۶) و ماده (۱۱) کنوانسیون می تواند توسط فرستنده به شکل یک پیام الکترونیکی - اگر مدارکی بدین شکل وجود داشته باشد - در اختیار حمل کننده گذاشته شود به شرط آنکه نسبت به روشهای برقرارکننده ارتباط بین این مدارک و سند حمل الکترونیکی موضوع این تشریفات (پروتکل) به گونه ای که تمامیت آن را تضمین کند، توافق نموده باشند.

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

مقررات نهائی

ماده ۷- امضاء، تصویب، الحاق

۱- این تشریفات (پروتکل) جهت امضاء دولتهایی که امضاءکننده یا طرف کنوانسیون هستند و اعضای کمیسیون اقتصادی اروپا یا دولتهایی که به موجب بند (۸) وظایف کمیسیون در سمت مشاور پذیرفته شده‌اند، مفتوح خواهد بود.

۲- این تشریفات (پروتکل) از تاریخ ۲۷ تا ۳۰ مه ۲۰۰۸ (۷ تا ۱۰ خرداد ۱۳۸۷) در ژنو برای امضاء و پس از این تاریخ در مقر سازمان ملل متحد در نیویورک تا ۳۰ ژوئن ۲۰۰۹ (۱۳۸۸/۴/۹) مفتوح خواهد بود.

۳- این تشریفات (پروتکل) منوط به تصویب دولتهای امضاءکننده است و برای الحاق دولتهایی که آن را امضاء نکرده‌اند و در بند (۱) این ماده به آنها اشاره شد و عضو کنوانسیون هستند، مفتوح خواهد بود.

۴- دولتهای مزبور که ممکن است در بعضی فعالیت‌های کمیسیون اقتصادی اروپا طبق بند (۱۱) وظایف کمیسیون مشارکت داشته باشند و به کنوانسیون ملحق شده باشند، می‌توانند پس از لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) با الحاق به آن، به عضویت آن درآیند.

۵- تصویب یا الحاق با تودیع سندی نزد دبیرکل سازمان ملل متحد نافذ خواهد شد.

۶- چنین تلقی می‌شود که سند تصویب یا الحاق تودیع شده پس از لازم‌الاجراء شدن اصلاحیه این تشریفات (پروتکل) که طبق مفاد ماده (۱۳) آتی تصویب شده است، در مورد تشریفات (پروتکل) به گونه اصلاح شده به وسیله اصلاحیه اعمال خواهد شد.

ماده ۸- لازم‌الاجراء شدن

۱- این تشریفات (پروتکل) در نودمین روز پس از آن که پنج دولت موضوع بند (۳) ماده (۷) این تشریفات (پروتکل)، اسناد تصویب یا الحاق خود را تودیع کرده باشند، لازم‌الاجراء خواهد شد.

۲- این تشریفات (پروتکل) در مورد هر دولتی که پس از آن که پنج دولت، اسناد تصویب یا الحاق خود را تودیع کرده باشند، آن را تصویب کند یا به آن ملحق

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

شود، در نودمین روز پس از این که دولت مزبور سند تصویب یا الحاق خود را تودیع نماید، لازم الاجراء خواهد شد.

ماده ۹- فسخ عضویت

- ۱- هر طرف می تواند عضویت خود در این تشریفات (پروتکل) را از طریق اطلاع به دبیرکل سازمان ملل متحد فسخ نماید.
- ۲- فسخ عضویت، دوازده ماه پس از دریافت اطلاعیه فسخ عضویت توسط دبیرکل نافذ خواهد شد.
- ۳- هر دولتی که به عضویت خود در کنوانسیون پایان دهد، در همان تاریخ از عضویت در این تشریفات (پروتکل) نیز خارج خواهد شد.

ماده ۱۰- خاتمه

هرگاه بعد از لازم الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل)، تعداد اعضاء در نتیجه فسخ عضویت به کمتر از پنج عضو تقلیل یابد، این تشریفات (پروتکل) اثر اجرائی خود را در تاریخی که آخرین فسخ عضویت نافذ می شود از دست خواهد داد. همینطور از تاریخی که اجرای کنوانسیون متوقف می شود، اجرای این تشریفات (پروتکل) نیز متوقف خواهد شد.

ماده ۱۱- اختلاف

هرگونه اختلاف بین دو یا چند طرف در مورد تفسیر یا اجرای این تشریفات (پروتکل) که طرفها نتوانند از طریق مذاکره یا روشهای دیگری حل و فصل نمایند، می تواند به تقاضای هریک از طرفهای مربوط، برای حل و فصل به دیوان بین المللی دادگستری ارجاع داده شود.

ماده ۱۲- قیود تحدید تعهد

- ۱- هر دولتی می تواند، هنگام امضاء، تصویب یا الحاق به این تشریفات (پروتکل)، با اطلاعیه ای خطاب به دبیرکل سازمان ملل متحد، اعلام نماید که خود را ملزم به ماده (۱۱) این تشریفات (پروتکل) نمی داند. سایر طرفها نسبت به هر

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

طرفی که چنین قید تحدید تعهدی را در نظر گرفته است، ملزم به ماده (۱۱) نخواهند بود.

۲- اعلامیه موضوع بند (۱) این ماده می‌تواند در هر زمانی از طریق ارسال اطلاعیه‌ای خطاب دبیر کل سازمان ملل متحد، مورد انصراف قرار گیرد.

۳- هیچ گونه قید تحدید تعهد دیگری در مورد این تشریفات (پروتکل) مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۳- اصلاحیه‌ها

۱- این تشریفات (پروتکل) پس از لازم‌الاجراء شدن، می‌تواند به روشی که در این ماده آمده است، اصلاح گردد.

۲- هرگونه پیشنهاد اصلاح نسبت به این تشریفات (پروتکل) از جانب یک طرف این تشریفات (پروتکل)، به گروه کاری حمل و نقل جاده‌ای کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا (یو،ان،ای،سی،ای) جهت بررسی و اتخاذ تصمیم ارائه گردد.

۳- طرفهای این تشریفات (پروتکل) نهایت سعی خود را به منظور دست یافتن به اتفاق آراء به کار خواهند برد. هرگاه علی‌رغم این کوششها، اتفاق آراء نسبت به اصلاحیه پیشنهادی حاصل نگردد، به عنوان آخرین راه چاره، تصویب آن مستلزم اکثریت دو سوم طرفهای حاضر و رأی‌دهنده می‌باشد. هر اصلاحیه پیشنهادی که از طریق اتفاق آراء یا اکثریت دو سوم طرفها تصویب شود، توسط دبیرخانه کمیسیون اقتصادی سازمان ملل متحد برای اروپا به دبیرکل ارائه خواهد شد تا جهت پذیرش به اطلاع تمامی طرفهای این تشریفات (پروتکل) و نیز دولتهای امضاءکننده برسد.

۴- ظرف نه ماه از تاریخ ارسال اصلاحیه پیشنهادی توسط دبیرکل، هرطرف می‌تواند به اطلاع دبیرکل برساند که نسبت به اصلاحیه پیشنهادی اعتراض دارد.

۵- هرگاه در پایان مدت نه ماه پیش‌بینی شده در بند پیشین، اعتراضی از جانب هیچ‌یک از طرفهای این تشریفات (پروتکل) به عمل نیامده باشد، اصلاحیه پیشنهادی پذیرفته شده تلقی خواهد شد. چنانچه اعتراضی مطرح شود، اصلاحیه پیشنهادی بلااثر خواهد بود.

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

۶- هرگاه در فاصله اعلام یک پیشنهاد اصلاحی تا پایان مدت نه ماه پیش‌بینی شده در بند (۴) این ماده کشوری، طرف متعاقد این تشریفات (پروتکل) شود، دبیر گروه کاری حمل و نقل جاده‌ای کمیسیون اقتصادی برای اروپا، در اسرع وقت ممکن دولت عضو جدید را از اصلاحیه پیشنهادی، آگاه خواهد نمود. طرف اخیر می‌تواند دبیرکل را قبل از پایان مدت نه ماه مزبور آگاه نماید که نسبت به اصلاحیه پیشنهادی اعتراض دارد.

۷- دبیرکل در اسرع وقت ممکن، تمامی طرفها را از اعتراض‌هایی که طبق بندهای (۴) و (۶) این ماده به عمل آمده است و نیز هر اصلاحیه‌ای که طبق بند (۵) فوق پذیرفته شده است، آگاه خواهد نمود.

۸- هر اصلاحیه‌ای که پذیرفته شده محسوب گردیده است، شش ماه پس از تاریخ اطلاعیه پذیرش مزبور توسط دبیرکل به طرفها، لازم‌الاجراء خواهد شد.

ماده ۱۴- تشکیل فراهمایی (کنفرانس) دیپلماتیک

۱- پس از لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل)، هر طرف می‌تواند با ارسال اطلاعیه‌ای به دبیرکل سازمان ملل متحد درخواست نماید که فراهمایی (کنفرانسی) به منظور تجدیدنظر در این تشریفات (پروتکل) تشکیل گردد. دبیرکل تمامی طرفها را از این درخواست آگاه خواهد نمود و فراهمایی تجدیدنظر، مشروط بر اینکه طی چهار ماه از تاریخ اطلاعیه دبیرکل، حداقل یک چهارم طرفهای این تشریفات (پروتکل) موافقت خود را با درخواست مذکور به وی اعلام نمایند، منعقد خواهد شد.

۲- هرگاه فراهمایی طبق بند پیشین تشکیل شود، دبیرکل مراتب را به اطلاع تمامی طرفها خواهد رساند و از آنها دعوت خواهد نمود که ظرف مدت سه ماه پیشنهادهایی را که ممکن است مایل باشند فراهمایی آنها را بررسی کند، تسلیم نمایند. دبیرکل دستور جلسه مقدماتی فراهمایی را همراه با متن پیشنهادهای مزبور حداقل سه ماه قبل از تاریخ تشکیل فراهمایی بین تمامی طرفها توزیع خواهد نمود.

۳- دبیرکل تمامی دولتهای موضوع بندهای (۱)، (۳) و (۴) ماده (۷) این تشریفات (پروتکل) را به هر فراهمایی که طبق این ماده تشکیل شود، دعوت خواهد کرد.

شماره: ۴۱۵/۲۹۳۶۸

تاریخ: ۱۳۹۴/۴/۳۱

پیوست:

ماده ۱۵ - اطلاعیه به دولتها

دبیرکل سازمان ملل متحد علاوه بر اطلاعیه‌های پیش‌بینی‌شده در مواد (۱۳) و (۱۴)، دولتهای موضوع بند (۱) ماده (۷) فوق و همچنین دولتهایی را که طبق بندهای (۳) و (۴) ماده (۷) طرف این تشریفات (پروتکل) شده‌اند از موارد زیر آگاه خواهد نمود:

الف - تصویب‌ها و الحاقها به موجب ماده (۷)

ب - تاریخهای لازم‌الاجراء شدن این تشریفات (پروتکل) طبق ماده (۸)

پ - فسخ عضویت به موجب ماده (۹)

ت - خاتمه این تشریفات (پروتکل) طبق ماده (۱۰)

ث - اعلامیه‌ها و اطلاعیه‌های دریافت شده طبق بندهای (۱) و (۲) ماده (۱۲)

ماده ۱۶ - امین اسناد

نسخه اصلی این تشریفات (پروتکل) نزد دبیرکل سازمان ملل متحد تودیع خواهد شد و وی نسخ مصدقی از آن را برای تمامی دولتهای موضوع بندهای (۱)، (۳) و (۴) ماده (۷) این تشریفات (پروتکل) ارسال خواهد نمود.

این تشریفات (پروتکل) در ژنو در تاریخ بیستم فوریه سال ۲۰۰۸ (۱۳۸۶/۱۲/۱) در یک نسخه واحد به زبانهای انگلیسی و فرانسوی تدوین گردیده است که هر دو متن از اعتبار یکسان برخوردار هستند.

برای گواهی مراتب بالا، امضاءکنندگان زیر که بدین منظور مجاز می‌باشند، این تشریفات (پروتکل) را امضاء کرده‌اند.

لایحه فوق مشتمل بر ماده واحده و دو تبصره منضم به متن تشریفات (پروتکل) الحاقی شامل مقدمه و شانزده ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ بیست و چهارم تیرماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

علی لاریجانی